

Visų šalių proletarių vienykštė!

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ZMONIŲ DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1959 m.

birželio

2

ANTRADIENIS

Nr. 65 (1795)

Kaina 15 kap.

Numeryje:

- E. MEŠKAUSKAS. Mokomės dirbtai ir gyventi komunistiškai — 2 psl.
- P. PAVELKINAS. Ar yra dievas? — 2-3 psl.
- Mums rašo — 3 psl.
- Tarybų Lietuvoje — 4 psl.

PASÉLIUS GERAU PRIŽIŪRĘSI — GAUSŲ DERLIŲ TURĘSI

Specialistas pataria

PASÉLIAMS—TINKAMA PRIŽIŪRA

Tinkamas dirvų paruošimas sėjai, jų įtrenčimas, geros sėklas, gerai ir laiku atlikta sėja — tai pusė kovos už gerą derlių. Antroji pusė — tinkama pasélių priežiūra. Grūdinių bei kitų žemės ūkio kultūrų pasélių priežiūra pradedama tuoju po sėjos. Svarbiausiai priežiūros darbai — tai posėjlinis akėjimas, volavimas, piktžolių naikinimas (mechaninis arba cheminis), kova su kenkėjais, ligomis. Svarbus pasélių priežiūros darbas — volavimas. Jis ypač būtinės šį pavasarį, kadangi trūksta drėgmės. Voluojant nulyginamas dirvos paviršius, suspaudžiamas viršutinis sluoksnis, tuo pačiu reguiliuojamas oro ir vandens režimas dirvoje. Voluojant lengvas dirvas sunkiai volais, kartais susidaro atvirai kapiliarai ir bereikalingai garuoja drėgmę. Tam išvengti prie volo prikabinaus lengvos akėjos arba voluojama rumbuotu volu. Ypač reikalingas volavimas durpinėse žemėse.

Pasélių akėjimas tiek prie sudygimą, tiek ir po jų yra veiksmingiausia lemonė kovoje su piktžoliu, taip pat jis padeda taupyti drėgmę dirvoje. Akėjimas naudingas tik atliekant ji laiku. Dydumas kultūrinis augalas pirmiausiai leidžia šaknis. Piktžolių sudygsta anksčiau ir jų daigeliai skveriasi į dirvožemį paviršiu. Tuo metu pasélius mes akėjamame. Antra kartą paséliai arba piktžolėta, kai jau paséliai sudygę ir turi 3-4 lapelius. Ne visoms kultūroms akėjimas yra vieno-

dai efektyvus. Iš žieminių kai dirvožemio paviršiuje susidaro pluta.

Nuo bulvių sodinimo iki sudygimo praeina 3-4 savaitės. Per šį laiką jas reikia būtinai 2-3 kartus nuakėti. Negalima jų akėti dygimo metu. Tik jau joms sudygus, reikia vėl 2-3 kartus parenti ir kaupti ju tarpuellius.

Kukurūzai pirmą kartą akėjami po sėjos vos prieš rodytis piktžolių dags. Vėliau jie akėjami sudygus, kada jau yra 3-4 lapeliai. Negalima kukurūzų akėti dygimo metu, nes ju daigai akėjant sulaužomi. Kukurūzų paséliai akėjami lengvomis zig-zag akėjimis.

Siemet piktžolių naikinimui įsigijome 20 kg herbicido Dikonirtas. Jি, kaip ir herbicidą 2,4-D, naudosime piktžolėms naikinti grūdinių kultūrų ir kukurūzų paséliuose. Juos naudojant reikia atminti, kad purkštis galima tik tuos laukus, kur neįsėtos daugiametės žolės (dobilai, liucerna ir kt.).

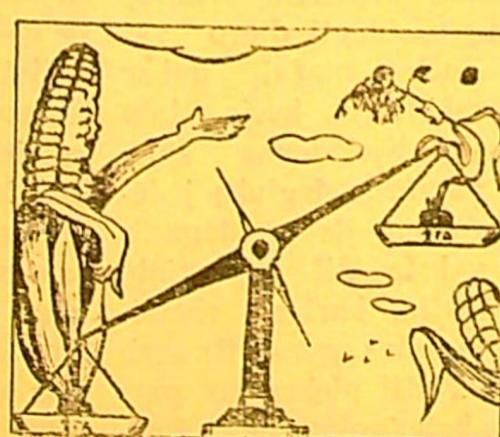
J. Paliokas
Stalino vardo sėkininkystės kolūkio agronomas

UŽ 500 cent. žaliosios masės

Po 500 centnerių žaliosios masės iš kiekvieno hektaro siemet nutarė išauginti J. Zemaitės vardo kolūkio I laukininkystės brigados kukurūzų augintojai. Ir jie stengiasi savo žodži ištiesėti. Kukurūzai buvo pasėti į iš anksto gerai įdirbtą ir patrėptą dirvą, kvadratiniu-lizdinu būdu. Siu metu kukurūzų augintojai, vadovaujami Juozo Kazanavičiaus, stropiai prižiūri pasélius. Kukurūzai jau sudago, todėl kolūkiečiai juos apakėjo. Kiekvienas iš 7,5 ha pasodintų kukurūzų gausiai patrėstas srutomis, o taip pat mineralinėmis trąšomis.

Sios laukininkystės brigados kukurūzų augintojų darbas akivaizdžiai rodo, jog savo įsipareigojimus jie įvykdys, po 500 cent.
žaliosios masės iš hektaro bus iškovota.

C. Mažeika
kolūkietis

Štai ką reiškia kukurūzai!

Išauginti 395 centnerius kukurūzų iš hektaro — reiškia gauti 830 pašarinį vienetų, o gauti 9 centnerius avių iš hektaro — reiškia turėti 900 pašarinį vienetų. Tuo būdu, vienas hektaras kukurūzų lygus 8-9 hektarams avių. O jei jūs išauginsite ne 395, o 600-700 centnerių kukurūzų iš hektaro, tai bus gauta 12-14 tūkstančių pašarinį vienetų, arba vieną hektara kukurūzų bus galima lyginti su 13-15 hektaru avių.
(IS LAIKRASIČIŲ).

Tegu tai niekados nepasikartoja!

Tai įvyko prieš penkiolika metų — 1944 metų birželio 3 dieną. Kaip ir kiekvieną rytą, iš už miško patėkėjo saulė, žerdama šykiščius spindulius ant šiaudinių mažai kam žinomo Dzūkijos kaimo stogų. Pirčiupio kaimas kėlėsi naujai darbo dienai. Girgždėje durys, aimanavo šulinį svirtys, iš tvartų į laukus ginenė baubiančius galvijus, ant trobų slenkščių pasirodė vienmarškiniai užsimiegojo vaikai. O netoli nuo kaimelio nusidriekiusi plentu kažkur skubėjo vokiškų okupantų mašinos. Staiga tolumoje rytmėčio tylo su drumstė automatų, šautuvų šūviai. Neramiai sukluso žmonės — tikriausiai partizanai susirėmė su faistais. Slinko sunkios nežinios minutės. Ir vėl ant plento suzrgė tankai, viena po kitos važiavo 17 mašinų, kuriose sėdėjo niūrūs kareiviai. Ir sustojo nepravažiavę pro šalį. Virš kaimo pakibo nerimo debesys. Jie vertė vaikus stipriau įsikibti į motinų sijonus, moteris — ieškoti atsakymo ir paramos vyru akysė. Gi vyrai, nieko nesuprasdamai žiūrėjo, kaip pusračiu prie kaimo artėjo iki dantų ginkluoti, geležinius šalmus užsismaukę kareiviai, šukaudami nesuprantamus žodžius ir kaustytais batis trypdami jų žemę — maitintojėlę. Ko jiems reikia iš beginklių žmonių?

Prieš ką jie ruošiasi kariauti?

Ir tik tada, kai visus suprato, kad budeliai atėjo keršti už partizanų nukautus faistus. Atėjo keršti niekuo nekaltiems žmonėms!

...Ilgai liepsnojo Pirčiupio trobos, svirnai, tvartai, o juose vaitodami degė žmonės — jauni vyrai, silpnos moterys, bejėgiai seneliai, kūdikiai... Aukštais iš dangų pakilo aimanais, pagalbos šauksmai, prakeikimai. Tačiau dangus jų negirdėjo. Net saulė, išlindus iš debesies, ir ta paislispė kruvinuose dūmuose, tarytum neišdrįsdama žiūrėti, kaip liepsnose žūna 119 nekaltų žmonių, nerordama matyti dar vieno faistų nusikaltimo. Per daug ir taip jų prisiūrėjo!

Daug vandens nuo to laiko nunešė sraunioji Pirčiupė į Merkį. Kiekvieną pavasarį ant sudegintų žmonių kapų, palaistomi artimujių ašarų vis vešliau želia žolynai, o baisioji diena iki šiol gyva per stebuklą išlikusių žmonių atmintyje.

Ir tekrenta motinų ašarų prakeikimas ant budelių galvų, ir ant galvų visų tų išgamų, kurie vėl nori pasakandinti pasaulį kraujojuroje! Tenepasikartoja tai niekados!

S. Starkus

Pigu, naudinga, greit

Prasidėjo pirmieji pasélių priežiūros darbai. Kovai su kenkėjais mūsų artelės laukininkai linų bei sėklinių dobilų plotus apipurškia preparatu DDT. I pagalbą pakvesti MMS specialistai su technika. Technikas Stasys Kruopis traktoriu purkštuvu per dieną apipurškia 10 ha plotą. Apipuršksti dustru 10 ha dobilų bei 13 ha linų.

Pasinaudodami MMS palabima, mes sutaupe daug laiko, darbo jėgos bei lėšų. Už šiuos 23 ha mes turime sumokėti MMS 217,3 rub. Gi dirbant patiemis savo jėgomis būtų tekė sunaudoti 103 darbadienius. Skaičiuojant, kad darbadienio vertė pas mus lygi 10 rub., pasélių apipurškimas būtų kainavęs 1030 rub.

Z. JUSKĖNAS
Puškinio vardo kolūkio saskaitininkas

Prižiūrimi paséliai

Siaisiai metais „Tautų draugystės“ tarybinio ūkio darbininkai sėkmingesni atliko pavasario sėjos darbus ir šiuo metu didelį dėmesį skiria vasarinių kultūrų pasélių priežiūrai. Visuose tarybinio ūkio skyriuose sparčiai atliekamas papildomas vasarojaus trėšimas. Jau patrėsta virš 200 hektarų vasarinių kultūrų. Paséliai trėšiami azotinėmis trąšomis. I kiekvieną hektarą išberiamą po 100 kg ir daugiau šių trąšų. Tarybinis ūkis įsigijo preparato DDT ir panaudosis į daugiametį žolių apdulkiniumi. Šiuo preparatu numatomą apdulkinti virš 30 ha daugiametį žolių.

V. Masteikis
tarybinio ūkio direktorius

PRIEŠ PASÉLIŲ KENKĖJUS

Kovai prie linų blakę mūsų artelės laukininkai linų pasélių plotus dulkina dustru. Antroje brigadoje apdulkinta 8 ha, pirmoje — 6 ha pasélių plotai.

Trečiosios brigados (brigadininkas P. Aksiutovas) kukurūzų augintojai išėjo į kukurūzų laukus. Jie naikina piktžoles akėciomis.

H. Šakalytė
„Už taiką“ kolūkio saskaitininkas

TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Taryboje

DĒL PRIEMONIŲ IKIMOKYKLINĖMS VAIKŲ ĮSTAIGOMS TOLIAU VYSTYTI, IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ AUKLĖJIMUI IR MEDICININIAM APTARNAVIMUI GERINTI

TSKP Centro Komitetas ir TSRS Ministrų Taryba priėmė nutarimą „Dėl priemonių ikimokyklinėms vaikų įstaigoms toliau vystyti, ikimokyklinio amžiaus vaikų auklėjimui ir medicininiam aptarnavimui gerinti“.

Nutarime pažymima, kad mūsų šalyje pasiekti žymūs laimėjimai teisingai auklėjant ikimokyklinio amžiaus vaikus. Vaikų mirtingumas palyginti su ikirevoliuciiniu laikotarpiu sumažėjo beveik 7 kartus, o palyginti su 1940 metais — 4,5 karto. Vaikų lopšeliuose ir darželiuose šiuo metu auklėjama daugiau kaip 3 milijonai 400 tūkstančių vaikų. Tarybų valstybės asignavimai ikimokyklinėms vaikų įstaigoms statyti ir išlaikyti 1958 metais sudarė 10 milijardų rublių ir buvo beveik dvigubai didesni už 1953 metų asignavimus.

Tačiau ikimokyklinių vaikų įstaigų šalyje dar nepakancka. Ši septynmetį mažų vaikų auklėjimui valstybė skiria daugiau kaip 103 milijardus rublių vienam skaičiui ikimokyklinės įstaigose 1965 metais padidės dvigubai.

TSKP Centro Komitetas ir TSR Sąjungos Ministrų Taryba patvirtino ikimokyklinių vaikų įstaigų vystymo planą kiekvienems septynmetčio metams.

Siekiant įgyvendinti vieningą ikimokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo sistemą, TSKP CK ir TSRS Ministrų Taryba nutarė, atsižvelgiant į vietines sąlygas ir galimybes, sus Jungti dviejų tipų vaikų įstaigas — vaikų lopšelių ir darželių — į vieną ikimokyklinę vaikų įstaigą. Jungtinės įstaigoms, išskyrus žinybines, vadovaus sąjunginių respublikų švietimo ministrės.

TSRS ir sąjunginių respublikų sveikatos apsaugos ministerijoms pavesta atsakomybę už vaikų gydomojo-profiliaktinio aptarnavimo organizavimą.

Sąjunginių respublikų Ministrų Taryboms pavesta imitis priemonių ikimokyklinių vaikų įstaigų tinklui papildomai (viršūnai patvirtintu plano) plėsti, pritaikant tinkamus pastatus ir piginant planinę ikimokyklinių vaikų įstaigų statybą.

TSKP CK ir TSRS Ministrų Taryba rekomendavo vi-

sokeriopai skatinti kolūkius statyti savo lėšomis nuolatinės ir sezoniškes ikimokyklines vaikų įstaigas; teikti kolūkiams reikalingą pagalbą, kad jie galėtų įsigyti šiam reikaliui statybinių medžiagų.

(TASS-ELTA),

Mokomės dirbtis ir gyventi KOMUNISTIŠKAI

Mes — šeši elektros cecho komjaunuoliai, šeši darbo draugai praėjusių metų pradžioje nutarėme sukurti komjaunimo-juniūmo motorų vyniotojų-surinkėjų brigadą. Mes ir buvome šios brigados branduolys, kuri dabar turi 13 narių.

Nuo pat pirmųjų savo gyvavimo dienų mūsų kolektyvas ėmė pirmauti ne tik remonto mechaninėje gamykloje, bet ir visame mieste. Pernai Kauno mašinų gamybos įmonių jauniūmo brigadą socialistiniame lenktyniavime iškovojo komjaunimo miesto komiteto pereinamają Raudonąją vėliavą.

Istorinio TSKP XXI suvažiavimo išvakarėse sužinojome apie Maskvos manevruojamosios stoties depo kolektyvo nutarimą gyventi ir dirbtis komunistiškai. Nebeprisimenu, kuris mūsų iškėlė mintį: o kodėl gi mums nepasekti jų pavzdžiu?

„Mokymės, gyvensime ir dirbsime komunistiškai“ — toks nutarimas buvo vieningai priimtas viename mūsų brigados gamybiniame pasitarime. Mus karštai parėmė komjaunimo miesto komitetas.

Nubrėžti savo tolesnio darbo ir gyvenimo planus padėjo mums draugai iš Maskvos manevruojamosios stoties depo. Mes parašėme jiems laišką. Savo atsakyme jie papasakojo, kaip jie supranta, ką reiškia gyventi ir dirbtis komunistiškai. Mes nutarėme sisteminai viršyti užduotis, kiekvienas mūsų įspareigojo pirmaisiais septynmečio metais jnešti bent po vieną racionalizatorinių pasiūlymų, per ketverius — penkerius metus igyti vidurinį arba aukštąjį moksą, paždingai elgtis.

Dabar brigada vidutiniškai per dieną išvoko po pustrečios užduoties. Pasiekti tokį išdirbj buvo nelengva. Metų pradžioje mūsų norma buvo padidinta. Pradžioje sumažėjo išdirbis. Visi įtemptai galvojo, kaip trumpiausiu laiku pakelti išdirbj. Ir štai vienas po kito brigados nariai ėmė siūlyti būdus, kaip darbo našumą smarkiai pakelti. Geriau organizavome darbą, sutvarkėme savo darbo vietas. Stasys Antanavičius patobulino impregnavimo krosnelės išklojimą ir pasiekė, kad jis dabar ilgą laiką veikia be remonto. Vytautas Naujokaitis sukonstravo aparatūrą, kuria lengvai galima surasti motorų vių susijungimo vietą. Paspartėjo ir pažengvėjo mūsų darbas.

Anksčiau iš mechaninio cecho dažnai patekdavo ruošiniai su broku. Pasitaikome su techninės kontrolierės skyriaus darbuotojais, Brigados nariai dažnai kopo to pakvietai pas save lektviai lanko teatrą, ką cechą mechaninio cecho ną.

meistrą ir brigadininkus, parodėme jiems, kaip jų apsilieidimas truko mums dirbtis. Pagaliau ir čia reikalai pagerėjo. Mūsų komunistinio darbo brigada perketuris mėnesius išvoko dėl mūsų komunitinės visuomenės na-riui.

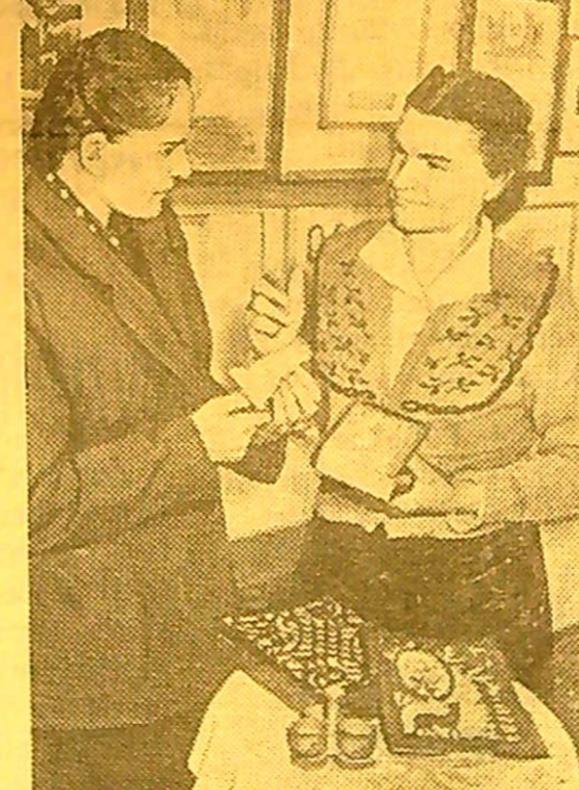
Edvardas MEŠKAUSKAS
Kauno „Apvijo“ remonto mechaninės gamyklos komunistinio darbo brigados brigadininkas

Nuotraukoje: brigadininkas E. Meškauskas (kairėje) ir vyniotojas R. Malinauskas.

(ELTA).

CHARKOV.

SRITIS. Valkovsko rajone Sniežkovo kaime atidarytas kaimo istorijos muziejus. Stenduose eksponuojami dokumentai, nuotraukos pasakoja apie didvyrišką Sniežkovo valstiečių kovą už Tarybų valdžios iškūrimą ir apie ių dalyvavimą stant nauja gyvenimą. Cia yra dekretas apie žemę, kolūkinio judėjimo iniciatorių, pirmųjų „Bolševiko“ žemės ūkio arteles narių nuotraukos, pirmojo ir antrojo laipsnio diplomių, kuriais kolūkis ap-

dovanotas už laimėjimus vystant visuomenine gyvulininkyste ir už gausius grūdinių kultūrų bei eukriniių rūkelius.

Pasiturinciai gyvena dabar kaimo valstiečiai. 1958 metais žemės ūkio arteles pajamos sudarė apie 6 milijonus rublių. „Bolševiko“ kolūkis garsėja toli už šalies ribų, apie ka liudija muziejaus eksponatai — korėjiečių, kiniečių bei kitų liaudies demokratijos šalių draugų dovanos. Muziejaus ekspozicija nuolat papildoma. Kolūkiečiai, kaimo inteligentija perduoda muziejui vis naujus eksponatus.

Nuotraukoje: ižymiai „Bolševiko“ žemės ūkio arteles grandininkė Jekaterina Ignatjevna Tverdochleb (dešinėje) perduoda kaimo muziejaus saugotojui Lidiui Kuzminčiui Zolotarenko dovanas, kurias jai įteikė Bulgarijos valstiečiai jai viešint šioje šalyje.

E. Andriejevo nuotr. (TASS).

PARTIJOS GYVENIMAS POLITINIAM-MASINIAM DARBUI— PARTINIŲ VADOVAVIMĄ

Gerai organizuotas politinis-masinis darbas kolūkyje yra viena iš pagrindinių priemonių keliant ar telės narius į kovą už sėkmingą prisijimtį įspareigo-

pasodinti, jeigu ne Stelmužės septynmetės ir Raudinės pradinės mokyklų moksleiviai. Bulvės vos te-

pradėtos sodinti.

O ar daug kartų lankesi III laukininkystės brigadoje komunistas A. Leonovas? Jis — kolūkio sandelininkas ir savo tiesioginėmis pareigomis ne taip jau labai užimtas. Valandai, kitai komunistas beveik kasdien galėjo apsilankyti brigadoje, tačiau dažniausiai tenkintavosi pasikalbėjimu su atvykusiu i sandėlių brigadininku. O žmonės? Jie dirbo, tačiau kada žmogus netino, kokie jam keliami uždaviniai, nėra skatinamas dirbtis dar geriau, jis ir lieka abejingas.

Apleistas politinis-masinis darbas J. Zemaitės vardo kolūkyje privertė rimtai susimąstyti artelės komunistus, intis priemonių padėciai ištaisyti. Apie tai jie visu rimtumu, savirkritiskai kalbėjo šiomis dienomis jvykusiame atvirame partiniame susirinkime. Griežtos kritikos susilaukė agitatorai O. Gudeliene, E. Dudorytė, K. Skvarcius, J. Mieliauskas ir N. Sokolova. Susirinkimas patvirtino naujus agitatorius, nurodė, ką jie turi padaryti artimiausiomis dienomis. Kas penkias, šešias dienas brigadų agitatoriai ir atsakingi už jas komunistai įpareigoti leisti kovos lapelius. Taip pat buvo perinktos, neaktyvios sienalaikraščio „Tiesos keliu“ ir satyrinio sienalaikraščio „Sluota“ redkolegijos.

Partinių organizacijų tikslu išvystyti socialistinį lenktyniavimą laukininkystės brigadose, nutare įsteigtį pereinamajį vimpelį „Geraiusios brigada“. Kalbėta apie tai, jog mažai skaitoma kolūkičiams paskaitų apie septynmečio planą, žemės ūkio, politinėmis, ateistinėmis

veikiant tam tikriems gamtos dėsnims.

Senaus laikais kai kuriuose Kaukazo rajonuose buvo ugnies garbintojai. Jie garbino ugnį, atlikdavo pamaldas tose vietose, kur iš žemės prasiverždavo degančios dujos („negestama ugnis“), laikydami tai dievo galybės pasireiškimu.

Mokslas jrode, kad šioje išeinančioje iš žemės ugnys je nieko nėra antgamtinio, kad tai dega vykstančių žemės gelmėse cheminių procesų išdavoje natūraliu būdu susidariusios dujos. Žmonės išmoko panaudoti šias dujas kurui virtuvėms, gyvenamiams buitams, pirtims bei pramonės įmonėms. Dabar žemės dujos dūjotiekiai siunčiamos į Maskvą, Leniningradą, Kijevą, Saratovą, Rostovą prie Dono ir į kitus miestus. Išeinančią

P. PAVELKINAS
PAŠNEKESIAI ANTIRELIGINĖMIS TEMOMIS

Ar yra dievas?

(Tėsinys iš 64 nr.).

Religijos skelbėjai tvirtina, jog gamta irgi dievo apsireiškimas, taip pat, kaip ir biblia, tačiau šešės dievo valia pasireiškė ne žodžiais, o daiktais ir reiškiniais.

Atidžiai ir mäsliai išnagrėkime ir pažiūrėkime, kokiuose supančiuose mus gamtos ir visuomenės gyvenimo reiškiniuose galima rasti dievo veiklos pasireiškimą.

Tikintieji mano, kad viskas priklauso nuo dievo, vyksta pagal jo valią, kad dievas yra visagalis. Tačiau šis tvirtinimas lieka tikinčiųjų žodžiuose, gilyginei jems tenka pasitraukti prieš moksą ir ap-

Jais galima remtis

Sėjai brigadoje beveik viskas buvo paruošta. Svarbu tik buvo kaip greičiau ir geresniame agrotechnikos lygyje ja atlikti. Tuo tikslu ir susirinko keletas dienų prieš sėjā mūsų brigados tarybos nariai. Ir čia iškilo nemažai neišspręstų klausimų. Brigados tarybos narys Jonas Vaitkevičius savo pasiskyme kalbėjo, kad kai kuriuose sklypuose reikia sėti ne avīzas, kaip buvo nuspresta anksčiau, bet miežius. Ne tiktais pasiūlė, bet, gerai žinodamas kiekvieno brigados sklypo žemę, įrodė tai. Kalbėjo ir kiti tarybos nariai. Buvo dalykiškai kalbama apie pavasario laukų darbų organizavimą.

Mūsų brigados taryba neturi ilgos istorijos. Jonas Survila, Jonas Vaitkevičius, Petras Juškėnas, Povilas Jatkūnas ir aš, kaip brigados vadovas, — tai mūsų brigados taryba. Ji buvo išrinkta žemos metu. Pradėjome nuo to, kad žemės ūkio inventoriaus ir pakinktu remonto metu kiekvienam atsakingame bare pritvirtinome brigados tarybos narij, kuris nuolat sekė darbų eiga ir teikė remontininkams reikiama pagalbą. Ir rezultatai gavosi geri. Brigados inventorius buvo atremontuotas anksčiau numatyto laiko.

Panašių pavyzdžių galima pateikti nemaža. Brigados tarybos nariai

Sakų rajono Lenino vardo žemės ūkio artelės sodas išaugo iki 120 hektarų. Kolūkiečiai nutarė šiame septintamejė dar labiau išplėsti — iki 240 hektarų. Numatoma, kad septynmečio pabaigoje kolūkis iš sodininkystės galės gauti apie penkis milijonus rublių pajamų.

Nuotraukoje: agronomas A. Eimutis (kairėje) ir seniausias kolūkio sodininkas B. Jodulaitis jauname sode. M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

iš žemės ugnj religijos skelbėjai jau nebeaiškina kaip dievo apsireiškimą. Mokslas priverčia religiją trauktis žingsnis po žingsnio. Mokslo žinios nugali tikėjimą dievu.

Senovėje tikintieji galvojo, kad žaibas ir griaustinis yra dievo veiklos pasireiškimas. Senovės graikų religija savo dievą Dzeusą (o senovės romėnų — Jupiterį) laikė griaustinio dievu, o žaibus — jo ugninėmis strėlėmis. Senovės slavai tikėjo griaustinio ir žaibų dievu Perunu ir garbino ji. Daugelis pravoslavų krikščionių manė, kad griaustinis — tai švento pranašo Elijas, gyvu paimto į dangų ir dundančio ugniniais arkliais debesimis, vežimo dundersys. Minkštų, betriukšmių guminį padangą tuo metu nebuvvo ir į vaizduojamą

dievų padangę žmonės perkelė savo grioždžių žemės vežimų dundesj. Tačiau mokslas nei perkūnijoje, nei žaibe nemato jokių dievo pasireiškimų. Dabar kiekvienas moksleivis žino, kad griaustinis ir žaibas — tai atmosferos elektros iškrūvio rezultatas. Tokiu būdu ir šiuo klausimu religija pasitraukė iš savo pozicijų, užleido vietą mokslui.

Tikyba visada „dangaus šviesulius“, žvaigždes nurodydavo kaip dievo egzistavimo įrodymą, kaip dievo galybės pasireiškimą. Bibliją moko, jog Saulė, Mėnulis ir žvaigždes dievas su tvėrė iš nieko per vieną dieną. O šiuolaikinė astronomija tarybinių ir užsienio mokslininkų darbais įrodė, jog ir dabar begaliu naujėje pasaulio erdvėje atsiranda naujos žvaigždės.

Jos nuolat atsiranda iš miglynų, susidedančių iš duju ir dulkių, veikiant gamtos dėsniams. Tokiu būdu, ir žvaigždės néra dievo sutvėrimas, o atsiranda natūraliu būdu, veikiant gamtos dėsniams.

Senais laikais ligas žmonės laikė dievo bausmę. Kai senovės Rusijos kaimuose pasirodydavo cholera, maras arba raupai, tikintieji išeidavo su arklu į kaimo pakraštį ir poteriaudami išvarydavo aplink kaimą gilią vagą, siekdami apsaugoti save nuo ligos. Bažnyčioje laikydavo pamaldas, prašydami apsaugoti liaudį nuo choleros, raupų ir maro. Žinoma, nei poteriaivimas, nei aparimas, nei pamaldos bažnyčioje negelbėdavo žmonių nuo susirgimo. Tūkstančiai ir milijonai žmonių mirdavo nuo maro,

choleros, šiltinės bei kitų užkrečiamų ligų. O kai mokslinė medicina atrado ligų priežastis, ji taip pat surado ir veiksmingas kosmos prieš ligas priemones. Ne tikėjimas dievu, o mokslas gelbsti žmones nuo ligų.

Senovėje Saulės ir Mėnulio užtemimus aiškinėti kaip piktujų dvasių veikimą. Tikintieji žmonės musdavo į metalinius kibirus, krosnies užsklandas, kad triukšmu atbaidytų ir nurytų piktasias dvasias, prarijusias arba paslėpusias Mėnulį arba Saulę. Siuo metu mokslas gerai išaiškino Saulės ir Mėnulio užtemimų priežastį ir iš anksto tiksliai numato kada jie įvyks. Todėl net religingiausi žmonės jau nesako, kad Saulės arba Mėnulio užtemimas vyksta

dievo arba piktujų dvasių klausimus, nes gyvybė atsirado žemėje prieš šimtus milijonų metų ir nuo pirmynkių organizmų neliko nė pėdsako. Religijos ir idealizmo gynėjai, pasinaudodami mokslui pasitaikančiais sunkumais, teigė, jog gyvus organizmus sutvėrė dievas, idėjės į juos antgamtinę „gyvybinę jėgą“, jog sąmonė, mąstymas yra dievo sutverta „nemirtinės sielos“ veikla, ir jog mokslas nepajęgia išaiškinti gyvybės, sąmonės psichinės veiklos.

Bet mokslas ir čia nugalėjo. Biologija didžiųjų mokslininkų Darvino, Timiriazevo, Pavlovo, Mičiūno ir kitų asmenyje atskleidė gyvujų organizmų vystymo dėsnį ir parodė, jog augalai ir gyvuliai ne dievo sutverti, o atsirado natūraliu būdu. (Bus daugiau).

M U M S R A Š O

Apie dvi brigadininko Beinoro silpnybes

Vakar VI brigada „šventė“ Mykolą, šiandien, matyt, vėl kokia nors nenumatyta šventė išpuolė (kurčia susigaudysi, kai pasiekvieną bobutę vis naujesnis, geresnis kalendorius atsiranda). Tik faktas, kad brigadoje bulvių sodinti išėjo vos dviejų poromis arkliu.

Neramos mintys apniko Juozą Beinorą: brigada šiemet velkasi uodegoje visuose darbuose. Stai kaimyninė V brigada, kasmet atsilikdavusi, ir tai toli pralenkė mus sėjos darbuose, greičiau pasodino bulves.

Užėjo brigadininkas pas kolūkietį Stasi Spoką paraginti į darbą.

— Ne, švogeri, šiandien negaliu eiti į darbą, — gavojis atsakymą.

— Ką gi, pasilik, paieškosiu kito. — Ir Beinoras nūžingsniau pas kolūkietį Filipą Sapožnikovą. Ten vėl atliekamo laiko eiti į brigadą kolūkietis nerado, ir brigadininkas suko į sekančius kiemus.

Daug prisivaikštinėja brigadininkas, daug lankostosi žmonėms, prašo juos „malonės“. O iš to nauda menka. Tinginiai pirmoje eilėje naudojasi brigadininko geraširdiškumu, po truputį silpnėja drausmė ir

*

darbščiųjų kolūkietių. Mes už tai, kad brigadininkui reikia išklausyti ir atsižvelgti į kolūkietių poreikius, bet tas nereiškia, kad brigadininkas visą laiką nuolaidžiautų žmonėms.

Prato: faktas gi, kad drg. Beinoras nebrangina visuomeninio turto, o leidžia inventoriui rūdyti, būti išsvaistytam.

Pavyzdžiui, kasmet bri-

gadai duodama viena piau-

namojo mašina. Bet ji čia

beveik nepanaudojama. Nie-

kom neprityirtinta mašina,

netekusi daugelio dalij,

neužilgo lieka neatpaži-

sta ma

ma

pa-

tvoryje.

Juozas Beinoras — dau-

giausia patyrimo turis bri-

gadinkas.

Jo darbe tokios

klaidos pasitaiko ne dėl pa-

tyrimo stokos. Beinoras ga-

li ir turi ištaisyti jas. Rei-

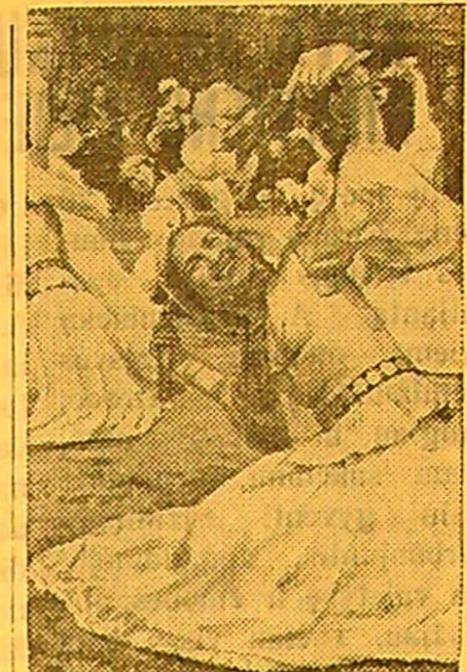
kėtų gal būt tuo reikalau-

daugiau susirūpinti ir kolū-

kių valdybai, partinei or-

ganizacijai. V. Daneikis

Capajevo v. kolūkis.

AZERBAIDŽANO TSR. Esantis Baku mieste leitenanto Smidto vardo gamyklos dainų ir šokių saviveiklos ansamblis — vienas geriausiai respublikoje. Ansamblio dalyviai — įmonės darbininkai ir tarnautojai su dideliu meistriškumu atlieka azerbaidžaniškus šokių ir dainas. Nuotraukoje: ansamblis atlieka šokį „Medvilnė“ iš siučios „Azerbaidžanas“. Priešakyje — technikė Adila Alijeva. M. REDKINO nuotr. (TASS).

Verkšlenimu reikalo nepataisysi

Yra tokų darbų, kurių kartą pasirodė saviveiklininkai. Beje, apie saviveiklininkus. Statybinkai pastatė namą — aiškiai matyti, žemdirbiai suarė, apsėjo lauką, išaugino javus — irgi matyti. Gi kultūros darbuotojai surengė vakarą, pastatė veikalą — praėjo savaitė, antra — ir kaip nieko nebuvę. Taip bent galvoja kai kurie klubų-skaityklų ar bibliotekų vedėjai. Tačiau kolūkietiai, vietas gyventojai, jaunimas įvertina kultūrinį įstaigų darbą kritiškai, greit pastebi, kai iš tiesų dirba viena ar kita kultūrinė įstaiga.

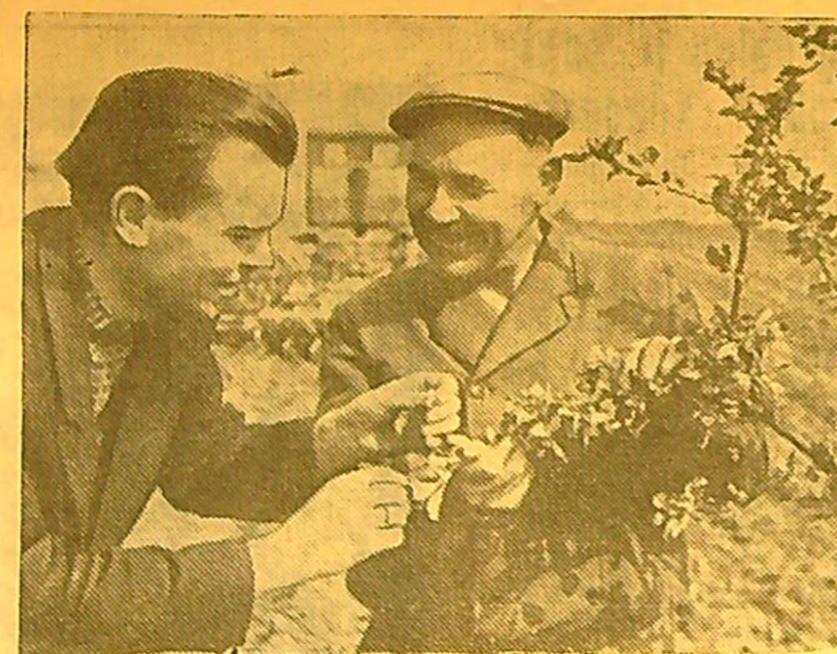
Apie Riešutynės klubos-skaityklos darbą Puškinovo vardo žemės ūkio artelės nariai, jaunimas atsiliepia neigiamai. Ir jie teisūs. Juk ir ši vienintelė kolūkijė esanti kultūrinė įstaiga neatlieka reikiamo vaidmens. Kurią tik bepaimtumė kultūrinio darbo sritį, ji apleista. Kolūkietiai jau neprisimenā kada paskutinį

dėl, kad kolektyvas dirba labai neplaningai, kartas nuo karto. Tik dėl šios priežasties nedalyvauja saviveikloje ir kolūkietė F. Aleksiejeva. Sie žmonės — nebe saviveiklininkai, o jie gali ir, tikriausiai, nori dalyvauti kultūriname darbe, reikia tik su jais dirbtį.

Artėja rajoninis festivalis. Tačiau Riešutynės klubos-skaitykla jam nesiruošia. Dėl to kalta ne vien Dumbravaitė. Ne mažiau už ją kalli kultūros skyriaus vadovai, kurie šiam klubui-skaityklai nesuteikė jokios paramos darbe. Kultūros skyriaus darbuotojai, Zarasų kultūros namų meno vadovai beveik nė karto saviveiklininkus.

O drg. Dumbravaitė nuo verkšlenimo laikas pereiti prie darbo.

G. Fokinas

KOVA SU SPEKULANTAI— KIEKVENO PILIEČIO PAREIGA

Sių metų gegužės 26 dieną Zarasų rajono liaudies teismas nuteisė spekuliantą A. Gembicką dviems metams laisvės atėmimu. Ką gi, atrodo, daugiau ir kalbos nėra, vienu sukciumi, nepanorėjusių gyventi sąžiningai darbuojantis, apgaudinėjusi valstybę ir žmones, juk mažiau. Tačiau vis dėlto reikia pakalbėti, nes tai liečia ne vien tik nuteistąjį.

Keletą žodžių pradžioje tarsiui apie patį A. Gembicką. Eilė metų, kai jis neužsiiminėjo visuomenėi naudingu darbu, Kaip jis gyveno? Supirkinėdavo A. Gembickas gana žema kaina neišdirbtus avių ir kitus kailius, išdirbdavo juos, piaustė į apyakles ir pardavinėjo žmonėms, pelnydamas iš to du ir net tris kartus. Kratos metu taip pat pas jį buvo rasta daug įvairių medžiagų, kuriomis Gembickas spekuliavo.

Negalima tikėti, jog apie A. Gembicko nešvarius darbelius nebūtų žinoje žmonės. Kaimynams, gyvenan-

tiems už dešimties, penkiolikos žingsnių, turėjo būti žinoma, kuo užsiiminėja A. Gembickas. Tačiau gaila, jog iki šio laiko pasitaiko dar žmonių, kurie gyveno pagal patarę: „Ne mano kiaulės, ne mano pupos“. Juk nepatogu skandinti kaimyną. O šis „kaimynas“ gana akiplėšiskai žiūrėjo visiems į akis. Be didelio vargo ir prakaito, pasinaudodamas, kad šiandien parduotuvėje dar nera vienos ar kitos prekės, o žmogui jos reikia, plėše dvigubai ar net trigubai.

O pirkdami iš spekuliantų ir nepranešdami milicijos organams, mes patys ruošiame dirvą jiems auganti.

O juk daugelį retesnių prekių, kuriomis jie spekuliuoja, jie perka iš parduotuvės. Todėl kova su spekuliantais ir machinateliais — kiekvieno piliečio pareiga.

G. Bartkienė
Zarasų rajono liaudies teismo teisėja

Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto SPRENDIMAS Nr.140

Zarasai, 1959 m. gegužės mėn. 28 d.
Dėl matų ir matavimo prietaisų valstybinio tikrinimo ir išpaudavimo Zarasų rajone 1959 metais

Remdamasis CVK TSRS LKT 1934 m. IX.9 d. nutarimu „Apie matus ir svarstyklės“ (TSRS įstatymų rinkinys, 1934 metų, Nr. 45, str. 352), TSRS LKT 1935.I.15 d. nutarimu Nr. 92, „Apie specialius matavimo prietaisų valstybinius tikrintojus“ (TSRS įstatymų rinkinys, 1935., Nr. 6, str. 47) Zarasų rajono vykdomasis komitetas nusprendė:

1. Matų ir matavimo prietaisų, vartojamų visose liaudies ūkio šakose, tvarkingumui ir reikalingam tikslumui užtikrinti Zarasų rajono įstaigos, įmonės ir organizacijos turi pristatyti valstybiniam tikrinimui ir išpaudavimui šiuo adresu: Zarasai, Vilniaus g.v. 6.

Visas svarstyklės, svarsčius, ilgio bei talpos matus ir kitus prietaisus, reikalingus valstybinio tikrinimo, prekybos, pramonės įmonės, RTS, tarybiniai ūkiai, kolūkiai ir kitos organizacijos turi pristatyti nuo birželio 1 d. iki birželio 13 d.

2. Visi matai ir matavimo prietaisai prieš pristatant nuo valstybiniam tikrinimui turi būti sutaisytu ir nuvalytu nuo rūdžių ir purvo.

3. Įmonės, įstaigos ir organizacijos turi patiekti laikinojo skyriaus viršininkui žinią apie savo turimus matus ir matavimo prietaisus, reikalingus valstybinio tikrinimo ir išpaudavimo ir teikti valstybiniam tikrintojams visokeriopā pagalbą jų darbe.

4. Ipareigoti kolūkijų pirmininkus, tarybinių ūkijų direktorius, rajkoopsjungos reikalų valdytojų drg. Tregeri, liaudies švietimo skyriaus vedėją drg. Budavičių, sveikatos skyriaus vedėją drg. Arlijevskį, socialinio aprūpinimo skyriaus vedėją drg. Bareiką imtis reikalingu priemonių ir laiku pristatyti valstybiniam tikrinimui visus matavimo prietaisus, vartojamus prekyboje, ligoninėse, vaistinėse, vaiku lopšeliuose bei darželiuose, artelėse ir kitose jiems priklaušančiose organizacijose ir įstaigose.

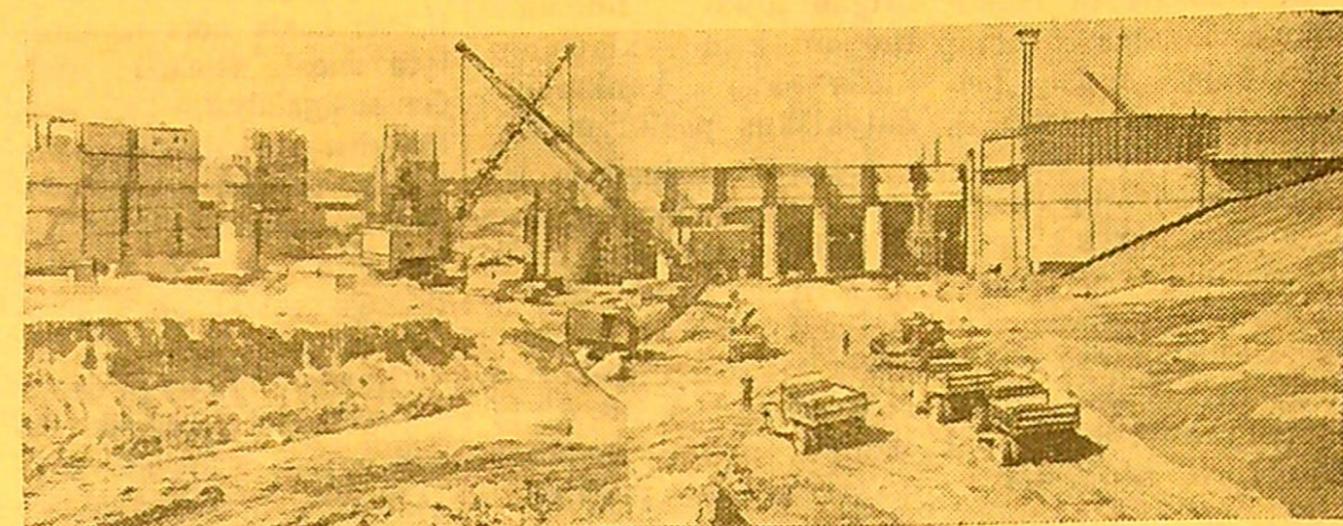
5. Ispėti, kad už naudojimą netikrais ar neturinčiais nustatytu išpaudu matais ir matavimo prietaisais, o taip pat už valstybiniam tikrinimui prietaisų nepristatymą laiku nusikaltusieji bus traukiami teismo atsakomybėn ar baudžiami administracine tvarka remiantis TSRS LKT 1935 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. 92 p. 21.

6. Pavesti šio sprendimo kontrolę Lietuvos Valstybinės matavimo technikos kontrolės laboratorijos laikino skyriaus viršininkui drg. J. Sarui, rajono milicijos organams.

Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas V. DOROFIEJEVAS

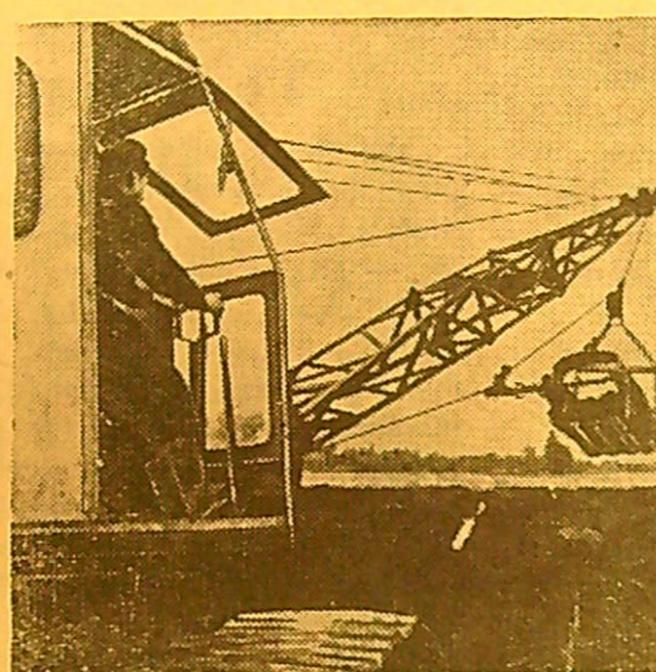
Zarasų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto sekretorius L. KAZLAUSKAS

TARYBU Sietuvoje

vaga.

*Nuo traukoje bendras daubos vaizdas prieš užvenkiant Nemuną.
M. OGAJAUS (ELTOS) nuotr.*

* Ekspersija i Anykščius

Baibiu septynmetės mokyklos mokiniai surengė ekskursiją i Anykščius. Nors truputį lijo, tačiau gerai apžiūrėjome miestą. Mus nustebino savo didumu Puntuko akmuo. Ypatingai gražus vaizdas atsiveria nuo kalno, ant kurio palaidotas rašytojas Jonas Biliūnas. Taip pat buvome prie Baranausko klėtelės ir A. Vienuolio-Žukausko kapo.

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Aleksejeva organizuoj“

Taip pavadinta korespondencija buvo išspausdinta „Pergalės“ laikraštyje Nr. 59. Jos autorius rašė, jog Smalvų apylinkės bibliotekos vedėja Akilina Aleksejeva neprisideda prie klubo-skaityklos organizuojamo kultūrinio darbo.

Smalvų apylinkės Tarybos pirmininkas drg. Malakauskas pranešė redakcijai, kad korespondencijoje iškelti faktai pasitvirtino.

Apylinkės Tarybos vykdomojo komiteto posėdyje drg. Aleksejeva griežta perspėta ir dabar pasitaisė.

DŪKŠTO RAJONO „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje atliekami dideli pelkynų nusausinimo darbai. Nuo ankstyvo ryto laukose burzgia grioviakas, kasanti giliausius griovius, ekskavatorius kabina juodą dumblą. Tai vienur, tai kitur liepsnoja lažai, naikindami nenaudingus brūzgynus. Apie 40 žmonių dirba šioje klampynėje. Viso šiame bus nusausinta 150 ha. Jau kītai metais čia sužaliuos kultūrinės pievos. Kolūkis gaus papildomai šimtus tonų šieno. Padidėjus kolūkio pievoms bei ganykloms, padidės ir galvijų skaičius.

*Nuo traukoje matome ekskavatorių Vilių Kamauską, kasantį griovį. V. Kamauskas — pirmuojantis melioratorius. Per pamainą jis įvykdė po kelias normas.
M. Baranausko (ELTOS) nuotr.*

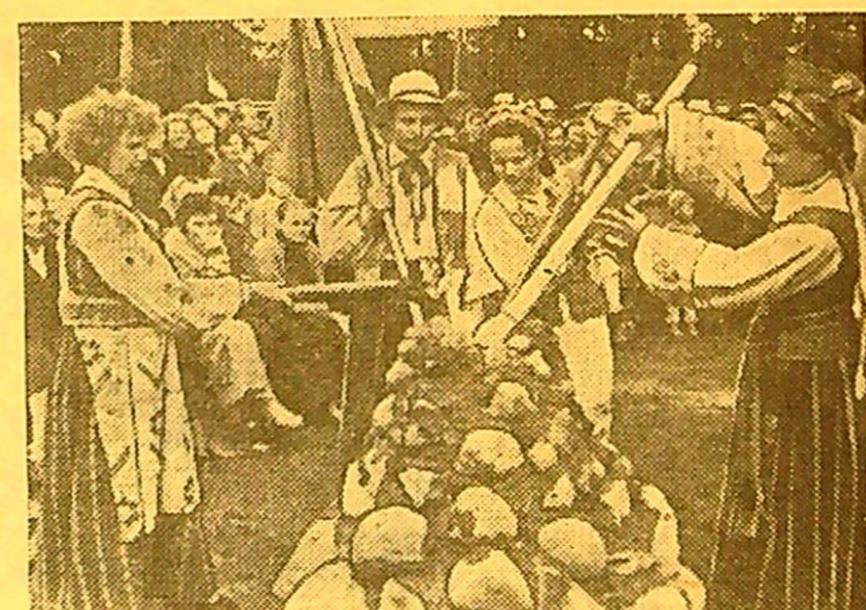
Lenkų dainų ir šokių ansamblio koncertas

Gegužės 28 d. Lietuvos TSR Valstybinėje filharmonijoje koncertavo Respublikinės proisajungų tarybos klubo Lenkų dainų ir šokių liaudies ansamblys. Buvo atliktos lenkų, lietuvių, baltarusių liaudies dainos ir šokiai, tarybių ir lenkų kompozitorų kūriniai. Sis koncertas buvo ansamblio kūrybinė ataskaita respublikos sostinės muzikinei visuomenei.

Lenkų dainų ir šokių liaudies ansamblis išsagojo iš Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto studentų saviveiklinio choro. 1956 metais universitete buvo suorganizuotas lenkų choras, vienijantis 50 studentų. Vėliau buvo įsteigtas šokių ratelis ir lenkų liaudies instrumentų orkestras. Visi šie kolektyvai susijungę į dainų ir šokių ansambli, į kurį buvo įtraukti jauni darbininkai, inžineriai, vidurinių mokyklų mokytojai, tarybių įstaigų darbuotojai. Dabar šiame kolektyve yra daugiau kaip 100 saviveiklininkų.

Pirmasis ansamblio koncertas įvyko 1957 metų pavasarį. Per tą laiką saviveiklinis kolektyvas su pasiekimui koncertavo Vilniuje, Kaune, Pabradės, Nemenčinės, Naujosios Vilnios, Eišiškių ir kitose rajonuose.

(ELTA).

*Nuo traukoje trijų rajonų delegatai uždega festivalio laužą.
K. LIUBARTO (ELTOS) nuotr.*

Trumpi pranešimai

○ Gegužės 11 dieną penki žmonės žuvo, 15 sužeistų.

○ Irako laikraštuose paskelbtas Irako karinio gubernatoriaus Achmedo Salicho Abdi potvarkis dėl komendantinės valandos paaikinimo visoje Irako respublikos teritorijoje. Komendantinė valanda čia buvo įvesta po 1958 metų liepos 14 d. revoliucijos ir išliko iki šiol.

(TASS-ELTA).
Redaktorius
H. JURSYS